

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ З ВНУТРІШНІМИ ХВОРОБАМИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Реабілітаційна психологія»
Спеціальність 053 Психологія
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологічна реабілітація осіб з внутрішніми хворобами
Освітня програма	«Реабілітаційна психологія»
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	4 / 8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 56 год
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
2. Опис дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Психологічна реабілітація осіб з внутрішніми хворобами» спрямована на вивчення основних підходів до здійснення психологічної реабілітації осіб, які мають внутрішні захворювання.</p> <p>Предметом вивчення курсу є особливості функціонування психіки осіб, що мають внутрішні захворювання, психосоматика та причини виникнення хвороби, а також способи реабілітації осіб, що мають внутрішні захворювання. Дисципліна поєднує теоретичні та прикладні аспекти таких галузей знань як «Клінічна психологія», «Психодіагностика», «Загальної психології», «Анатомія та фізіологія центральної нервової системи», «Реабілітаційна психологія», «Психосоматика».</p> <p>Мета: розширити теоретичні уявлення про особливості психологічної реабілітації осіб з внутрішніми хворобами; підготовка студентів до здійснення реабілітаційної роботи та психологічної допомоги особам з внутрішніми захворюваннями та членам їх сімей.</p> <p>Завдання: формування здатності аналізувати закономірності функціонування психіки та поведінки особистості людини, яка має внутрішні захворювання; сформувати у студентів систему знань про теоретико-методологічні засади здійснення реабілітаційної діяльності з особами, що мають внутрішні захворювання; навчити студентів організувати проведення реабілітаційних заходів з ними та членами їх сімей, сформувати практичні уміння та навички використання знань у професійній діяльності реабілітаційного психолога, формування аргументованих висновків та рекомендацій; ознайомлення студентів зі специфікою психологічної реабілітації та допомоги особам з внутрішніми захворюваннями.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>	

Спеціальні компетентності

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ та основ реабілітаційної психології.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати реабілітаційну роботу.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення.

Програмні результати навчання

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної реабілітації.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР18. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя.

3. Структура курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Тема 1. Реабілітація пацієнта із захворюваннями внутрішніх органів і систем	Лекція - 2 год, Семінарське /практичне заняття - 2 год.	1,4,5,6,7,8,9	Освоїти матеріал та заповнити таблицю «Внутрішні захворювання людини»	Усне (письмове) опитування - 5 б самостійна робота - 2 б	2 тиждень
Тема 2. Реабілітація пацієнтів з захворюваннями серцево-судинної та імунної системи	Лекція - 2 год., Семінарське /практичне заняття - 2 год.	1,4,5,6,7,8,9,11,12	Освоїти матеріал та заповнити таблицю «Імунні хвороби та їх вплив на психіку та якість життя пацієнта»	Усне (письмове) опитування - 5 б самостійна робота - 2 б.	3 тиждень
Тема 3. Реабілітація пацієнтів з	Лекція - 2 год.,	1,4,5,6,7,8,9,11,12	Освоїти матеріал та законспектувати статтю	Усне (письмове) опитування - 5 б	4 тиждень

захворюваннями дихальної системи (бронхіальна астма, обструктивний бронхіт)	семінарське заняття - 2 год.		«Психологічні причини загострення бронхіальної астми»	самостійна робота – 2+6 б.	
Тема 3. Реабілітація пацієнтів з захворюваннями опорно-рухового апарату, м'язевої системи та шкіри	семінарське заняття - 2 год.	1,4,5,6,7,8,9,11,12	Освоїти матеріал та законспектувати статтю «Особливості психологічної роботи з пацієнтами з захворюваннями шкіри»	Усне (письмове) опитування - 5 б самостійна робота – 2 б.	5 тиждень
Змістовий модуль 2. Тема 4. Реабілітація пацієнтів з захворюваннями ЦНС та периферійної НС	Лекція – 2 год., Семінарське /практичне заняття - 2 год.	1,4,5,6,7,8,9,11,12	Заповнити таблицю «Захворювання ЦНС»	Усне (письмове) опитування - 5 б самостійна робота – 2+2 б. КСР	6 тиждень 7 тиждень
Тема 5. Реабілітація пацієнтів з ендокринними захворюваннями та захворюванням КШТ	Лекція – 2 год., семінарське заняття - 2 год.	1,4,5,6,7,8,9,10	-заповнити таблицю «Ендокринні хвороби і психологічна реабілітація пацієнтів»	Усне (письмове) опитування - 5 б самостійна робота – 2 б	8 тиждень
Тема 6. Реабілітація пацієнтів з захворюваннями сечовидільної та репродуктивної систем	Семінарське /практичне заняття - 2 год.	1,4,5,6,7,8,9,11,12	-скласти план бесіди-діагностики психологічних репродуктивної системи	Усне (письмове) опитування - 5 б самостійна робота – 2 б Контрольна робота – 10 б	9 тиждень 10 тиждень
Тема 7. Реабілітація пацієнта з хірургічними та неврологічними захворюваннями	семінарське заняття - 2 год.	1,4,5,6,7,8,9,10	-здійснити підбір методик діагностики аутопластичної (внутрішньої) картини хвороби та ставлення до	Усне (письмове) опитування - 5 б самостійна робота – 2 б	11 тиждень

			хвороби.		
Тема 8. Відновне лікування та реабілітація пацієнтів у педіатрії та геріатрії	Лекція – 2 год., Семінарське заняття - 2 год.	1,4,5,6,7,8,9	-розробити алгоритм психодіагностики та програму психокорекції розладу психіки у дорослого. Алгоритм діагностики включає: тема, мета, діагностичні інструменти, обґрунтування доцільності їх використання. Програма психокорекції включає: тему, мету, завдання, план, назви та призначення психотехнік	Усне (письмове) опитування - 5 б самостійна робота – 6 б КСР Тестування за модулями №1 і №2 20 б.	12 тиждень 13 тиждень 14 тиждень

4. Система оцінювання курсу

Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним і підсумковим контролюми. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі (опитування на семінарських заняттях, тестування, контрольна робота, самостійна робота). Підсумковий контроль здійснюється у формі тестування за змістовими модулями.

Розподіл балів, що отримують студенти

Накопичення балів під час вивчення дисципліни								Всього
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
Семінарські заняття – 45 б.								100

Самостійна робота (КСР) – 30 б.	
Контрольна робота – 10 б.	
Тестування за модулями – 15 б.	

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, де 45 балів відводиться на усне та письмове опитування студентів під час семінарських занять, 15 балів – на оцінку двох тестувань за змістовими модулями, 30 балів – на виконання самостійної роботи та 10 балів – на контрольну роботу.

Залік з курсу «Психологічні особливості реабілітації осіб з внутрішніми хворобами» виставляється за загальною сумою балів з усіх виконаних завдань, що передбачені робочою програмою.

Самостійна робота студентів забезпечує підготовку студента до аудиторних занять і контрольних заходів. Результати цієї підготовки виявляються в активності студента на заняттях, при виконанні ним контрольних робіт, тестових завдань й інших видів робіт. Самостійна робота студентів оцінюється залежно від виду роботи. За конспектування матеріалів з актуальних питань практикуму з клінічної психології, заповнення таблиць і створення асоціативного малюнку-схеми, підбір методів психодіагностики, аналіз акцентуацій характеру героїв художніх творів/ фільмів – 2 бали; за проведення клінічного інтерв'ю, розробку алгоритму психодіагностики та програми психокорекції розладу психіки (поведінки) у дорослих – 6 балів. Сукупна кількість балів за самостійну роботу – 30 балів.

Вимоги до оцінювання самостійної роботи студентів:

Завдання, які оцінюються у 2 бали: 2 бали виставляється у тих випадках, якщо завдання здані вчасно і в повному обсязі з дотриманням правил академічної доброчесності. 1 бал виставляється, якщо завдання не здано у повному обсязі або невчасно. 0 балів виставляється, якщо завдання не здано.

Завдання, які оцінюються у 6 балів: 6-5 балів виставляється, якщо завдання виконані вчасно і в повному обсязі з дотриманням правил академічної доброчесності, є креативними, відповідає обраній темі і меті, правильно побудовані питання чи підібрані методики діагностики та корекції.

4-3 бали виставляється, якщо завдання здано вчасно і у повному обсязі, проте є помилки. Завдання виконана не в повному обсязі, або дещо не відповідає обраній темі чи вимога певні неточності у формулюванні запитань, питання однотипні. Методики підібрані з не в повному обсязі.

2-1 бал виставляється, якщо завдання не здано у повному обсязі або невчасно, питання сформульовані невірно, методики підібрані з помилками. 0 балів виставляється, якщо завдання не виконано.

Для оперативного опитування студентів на семінарських заняттях використовують **тестовий контроль знань**, що містить завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих, завдання на встановлення правильної відповідності, завдання на встановлення правильної послідовності. Сукупна кількість балів за тестування за змістові модулі – 15 балів.

Контрольна робота студентів максимально оцінюється у 10 балів. При цьому. 9-10 б. виставляється, коли питання контрольної роботи розкриті повністю, наведені приклади описаних явищ, подано обґрунтування виникнення того чи іншого явища. 8-7 б. виставляються у разі

недостатнього аналізу явища, наведено лише один приклад, питання розкрито не в повній мірі, проте студент дав відповіді на всі питання. 6-5 б. за контрольну роботу виставляється, коли студент не відповів на одне питання контрольної роботи, дав часткові відповіді на решта і не навів приклади описаних явищ. 4-3 б. виставляється, коли студент не відповів на половину питань, проте дав часткові малозмістовні відповіді на решта. 2-1 б. виставляється студенту, який не відповів на жодне питання, або у відповідях не розкритий зміст питання.

Семінарські заняття оцінюються за 5-ти бальною системою.

При цьому, студенти здійснюють огляд літератури за ключовими поняттями теми, анують та конспектують першоджерела, оформляють відповіді на питання семінару, розглядають клінічні випадки, дискутують з приводу психодіагностики та психологічної допомоги особам з розладами психіки. Усне опитування студентів може здійснюватись індивідуально або фронтально.

Пропущені заняття відпрацьовуються протягом місяця (усно або ж за допомогою тестів) після пропущеного заняття. Самостійна робота (конспект) повинні бути здані до КСР.

Форми оцінювання в університеті регламентуються згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf).

Облік навчальної роботи студентів здійснюється в електронному журналі згідно Положення про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (нова редакція) (<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/elektronni-zyrnalu.pdf>).

У випадку неатестації здобувачів освіти з дисципліни «Практикум з клінічної психології» студенти мають право на повторне вивчення курсу, що регламентовано Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf).

Шкала оцінювання заліку

Університетська	Національна	Шкала ECTS
90 – 100	Зараховано	A
80 – 89		B
70 – 79		C
60 – 69		D
50 – 59		E
26 – 49	Не зараховано	FX
0-25		F

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні														Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Лекції															0
Семінарські заняття		5	5	5	5	5		5	5		5	5			45
Самостійна робота (КСР)							14						16		30
Тестування за модулями														15	15
Контрольна робота										10					10
Всього за тиждень	0	5	5	5	5	5	14	5	5	10	5	5	16	15	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Персональний комп'ютер для студента/Work Station for student CCPV; Celeron-G3900 28 Ghz(DDR4 RAMC PC 2133/MB ASUS H 110M-K)
--	---

Література

Основна:

1. Бочелюк В.Й., Турубарова А.В. Психологія людини з обмеженими можливостями : навч.посіб. – К.,2011. – 262с.
2. Вакуленко Л.О. Основи фізичної реабілітації. Тернопіль: ТНПУ. 2013. – 234 с.
3. Вакуленко Л.О., Прилуцький З.П., Вакуленко Д.В. Основи масажу . Тернопіль:ТНПУ, 2013. – 132 с.7. Мушкевич М. І. Клінічна психодіагностика: методичні рекомендації для студентів ф-ту психол / М. І. Мушкевич. – Луцьк, 2006. – 170 с.
4. Гасанова Л. Психологічні аспекти роботи з хворими на цукровий діабет. - <https://healthcenter.od.ua/2020/11/16/psychologichni-aspekty-roboty-z-hvorymy-na-cukrovuj-diabet/>
5. Козак Д.В., Давибіда Н.О. Фізична реабілітація та основи здорового способу життя. Тернопіль. Укрмедкнига. 2015. – 199 с.
6. Колоденко О.В. Особливості психологічних розладів у хворих з ішемічною хворобою серця після хірургічної реваскуляризації міокарда на різних етапах реабілітації. - <file:///C:/Users/User/Downloads/8156->

[%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-29993-1-10-20171102%20\(3\).pdf](#)

7. Конради А.О., Соболева А.В., Максимова Т.А. Обучение больных гипертонической болезнью - бессмысленная трата времени или реальный инструмент в повышении качества контроля заболевания? // Артериальная гипертензия. - № 6 . – 2002. - С. 39 –57.
8. Кучер А. Трехуровневая система реабилитации. Ориентир. 1996. № 12. С. 33–40.
9. Мельник В.М., Новожилова І.О., Матусевич В.Г. Психологічна допомога хворим на туберкульоз. - <http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/upj/19/pdf19-2/63.pdf>
10. Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник. Медицина. 2011. – 296 с.
11. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник. — 2-е вид. — К.: Медицина, 2008. — 248 с.
12. Самойленко В.Б. Медична та соціальна реабілітація. Навч. посібник. – Київ ВСВ «Медицина» 2013 –302-355с.
13. Ховака В.В., Зінич О.В. Психосоматичні аспекти розвитку цукрового діабету. - <https://health-ua.com/article/50240-psihosomatichn-aspekti--rozvitku-tcukrovogo-dabetu>
14. Юшковська О.Г. Психофізична реабілітація хворих на ішемічну хворобу серця в контексті відновлення психічного здоров'я людини. - <http://kspodn.onu.edu.ua/index.php/kunena/sektsiya-3-fenomeni-psikhologichnogo-zdorov-ya-ta-ortobiozu-lyudini-psikhoistorichnij-vimir/216-psikhofizichna-reabilitatsiya-khvorikh-na-ishemichnu-khvorobu-sertsya-u-konteksti-vidnovlennya-psikhologichnogo-zdorov-ya-lyudini>

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра загальної та клінічної психології факультету психології
Викладач (-і), гостьові лектори	кандидат психологічних наук, доцент Лукеча Ірина Михайлівна
Контактна інформація викладача	Iryna.lukecha@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика курсу спрямована на активну взаємодію у групі студентів, атмосферу доброзичливості з дотриманням правил академічної доброчесності. Написання контрольної
---------------------------------	---

	роботи є обов'язковим. У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування) студент буде недопущений до здачі заліку (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96-655-%D0%B2%D1%96%D0%B4-19.10.2015-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83.pdf).
Пропуски занять (відпрацювання)	Відрацювати пропущені заняття студенти зможуть письмово (виконати тести та ін.) або усно протягом місяця після пропущеного заняття.
Виконання завдання	Студент набирає 45 балів – за усне (письмове) опитування на семінарських заняттях, 15 балів – за тестування за модулями, 10 балів – за виконання контрольної роботи, 30 балів – за виконання самостійної роботи (КСР). Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог, проходять тестування (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-628.pdf).
Невідповідна поведінка під час заняття	Не допустима.
Додаткові бали	Надаються за наукову та громадську активність студентів (3 бали).
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf).

Викладач _____ Лукеча Ірина Михайлівна